

ה. ומתקנין את הדרכים, מפנים מהם קוצים, ואת הרחובות, מקום שיושבין בו בני העיר, ואת מקוואות המים.

כלומר, אם נפלו אבנים ועפר לתוכם, מעלים אותם כדי לתקנם ולהכשירם.

ו. ועושיין כל צרכי הרבים כמבואר בגמרא [דף ה א].

ז. ומציינין את הקברות, שמסמנים אותם בסיד שלא יתקרבו אליהם אוכלי תרומה. ואין בסיד טרחה יתירה.

ח. ויוצאין שלוחי בי"ד אף על הכלאים, לבדוק את השדות אם לא גדלים בהם כלאים, ולעוקרם.

גמרא:

שינונו במשנה: משקים את בית השלחים במועד ובשביעית, בין ממעיין שיצא בתחילה ובין ממעיין ישן.

והוינן בה: השתא, יש לומר [היינו, הרי אומר התנא במשנה], שמשקים אפילו ממעיין שיצא בתחילה, למרות שיש לחוש דאתי

ב. ואין עושיין בחול המועד עוגיות לגפנים, חפירות עגולות סביב עיקרי הגפנים, העשויות לקבל מים, כיון שיש בעשייתם הראשונה טרחה יתירה.

ג. רבי אלעזר בן עזריה אומר: אין עושיין את האמה בתחילה במועד, לפי שעשיית אמת מים חדשה היא טרחה יתירה.

וכן אין עושים אמת מים בתחילה בשביעית.

ונחלקו בגמרא בטעם האיסור בשביעית [דף ד ב].

וחכמים אומרים: אף עושיין את האמה בתחילה, בשביעית.

זכמו כן מתקנין את אמות המים המקולקלות, שנסתמו ואינן עמוקות [כראוי להשקאה], במועד.

ד. ומתקנין את קלקולי המים, כגון שנפלו אבנים לבורות השתיה, שברשות הרבים, והוטטין אותם, שמעלים את האבנים והצוררות ואת העפר התיחוח שבבורות המים, אך לא יטרח ויחפור.

זאת, אף על פי שיש הפסד גדול ממניעת ההשקאה בבית השלחין. וכתב הנמוקי יוסף, שזהו דוקא במועד, אבל בשביעית התיירו אפילו ממי הגשמים. והתוס' יום טוב כתב לבאר הטעם מדברי הירושלמי, שבשביעית, מאחר ששאר כל המלאכות, שאינם עבודות קרקע, הרי הם מותרים, על כן אין לאסור כשמשקה מפני הפסד, אפילו בטורח מרובה, מה שאין כן במועד. והחזו"א [קלה] כתב, שעיקר סברא זו,

זאת, אף על פי שיש הפסד גדול ממניעת ההשקאה בבית השלחין.

זאת, אף על פי שיש הפסד גדול ממניעת ההשקאה בבית השלחין. וכתב הנמוקי יוסף, שזהו דוקא במועד, אבל בשביעית התיירו אפילו ממי הגשמים. והתוס' יום טוב כתב לבאר הטעם מדברי הירושלמי, שבשביעית, מאחר ששאר כל המלאכות, שאינם עבודות קרקע, הרי הם מותרים, על כן אין לאסור כשמשקה מפני הפסד, אפילו בטורח מרובה, מה שאין כן במועד. והחזו"א [קלה] כתב, שעיקר סברא זו,

אולם דעת הריטב"א היא, שבשביעית גם כן אסור ממי הגשמים. וכך יש להוכיח מדברי רש"י [ג א ד"ה לא יקשקש].